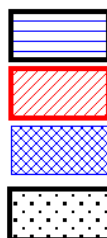

Samhällsområde

Riksintresse för naturvård

Riksintresse för friluftsliv

Riksintresse för kulturmiljövård

Natura 2000

Särskilda
hushållningsbestämmelser

0 250 500meter

Skala 1:15 000

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN
FJÄLLBACKA
TANUMS KOMMUN
2004-10-06

RIKSINTRESSEN

En del områden kan ha särskilda egenskaper eller innehålla naturresurser av stort värde. En del områden kan vara av värde för hela landet och alltså vara av riksintresse. Dessa värden kan inte kommunen ensam besluta om. Värdena ska skyddas och staten kan ingripa om så inte sker.

Enligt en skrift utgiven av Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län – januari 1988 karaktäriseras riksintresset för naturvård i norra delen av Fjällbacka främst som kust- och skärgårdslandskap av stor komplexitet, väsentligen opåverkade marina miljöer samt områden med rik flora och fauna. För att områdets värde skall bibehållas måste hävd av kulturmarkerna bestå. Man bör även kanalisera friluftslivet till mindre känsliga delar av området. Naturvärdena kan påverkas negativt av bebyggelse, vägbyggnad, täkt, sandsugning, muddring, utfyllnader, igenväxning, barrträdsplantering samt utsläpp av föroreningar.

Riksintresset för naturvård präglas av alltifrån extremt exponerad ytterskärgård i väster till skyddade grunda vattenområden i öster. Sprickdalskaraktären har givit upphov till ett landskap med djupt inträngande vikar och en vidsträckt skärgård. För att bevara värdena är det viktigt att en god vattenkvalitet upprätthålls med avseende på eutrofierande ämnen. Strändernas opåverkade karaktär måste bibehållas. Fortsatt jordbruk med naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement är positivt för området samt restaurering av igenvuxna naturbetesmarker.

Området i Fjällbacka som är av riksintresse för friluftslivet karaktäriseras av särskilt goda förutsättningar för positiva upplevelser och för natur- och kulturstudier, särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport, kanoting och därmed sammanhängande positiva upplevelser samt särskilt goda tillfällen till fritidsfiske. Fjällbacka ingår i det område som tillhör ett av de mest frekventerade friluftsområdena i landet. Enligt länsstyrelsen är det viktigt att värna om detta område och ha en restriktiv hållning till byggnation. Inom dessa områden finns flera olika intressen och kommunen har även intresse av att kunna utveckla denna attraktiva zon för boende och näringsliv såväl som för turism och friluftsliv.

Det är bara små delar av riksintresseområdena för naturvård och friluftsliv som berör Fjällbacka samhällsområde. Områden för riksintresse för naturvärden behandlas i miljöbalkens 3:e och 4:e kapitel. Områden av riksintresse för naturvård skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- och kulturmiljön. Områden av riksintresse för friluftslivet skall enligt Miljöbalken, 3 kap 6 §, skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- och kulturmiljö. Riksintressena för natur och friluftsliv i Fjällbacka berör främst södra delen av samhället där campingen ligger. En fortsatt användning av området som camping och naturområde gynnar det rörliga friluftslivet. För den kustnära zonen som omfattas av riksintresse för naturvård och friluftsliv ges rekommendationer i syfte att förhindra en oönskad bebyggelseutveckling.

Men en utveckling av orten med fler boende och tillfälliga besökare innebär ett ökat tryck på de riksintressanta områdena ute i skärgården. Genom att ta fram nya bostadsområden inne i tätorten och boende erbjuds här kan större sammanhängande naturområden utanför tätorten lämnas utan bebyggelse. Detta är

ett sätt att säkerställa de för natur och friluftsliv riksintressanta områdena för det rörliga friluftslivet.

Hela samhällsområdet omfattas av Särskilda hushållningsbestämmelser enligt Miljöbalken 4 kap. Områdets natur- och kulturvärden får inte påtagligt skadas. Detta skall dock inte utgöra hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet. De ska inte heller utgöra hinder för utförande av anläggningar som behövs för totalförsvaret. I Fjällbacka föreslås bostäder och verksamheter få utvecklas i anslutning till befintlig bebyggelse som en naturlig utveckling av tätorten.

De värden som regleras i 4 kap MB, "Obrutna kusten", kan sammanfattas enligt följande:

- Ursprunglighet inom hela området
- Förutsättningar för rörligt friluftsliv: badplatser, fiskeplatser, möjligheter till båtsport
- Förutsättningar för turism
- Tillgång till serviceorter
- Sammanhängande strand- och skärgårdsområden tillgängliga på allemansrättslig grund samt sammanhängande vackra och ursprungliga landskapspartier, utsiktspunkter
- Högklassiga fornlämningsmiljöer
- Talrika äldre bebyggelse- och verksamhetsmiljöer
- Vetenskapliga natur- och kulturvärden
- Lättillgängliga och synliga geologiska värden
- Rikt sjöfågelliv och unika växtlokaler
- Marina biologiska värden
- En i sig värdefull kombination av högklassiga natur- och kulturvärden

Det är särskilt kombinationen av de olika förutsättningarna som är värdefull. En kuststräcka värderas högre om många av de beskrivna värdena förekommer samtidigt.

Flera av de ovan nämnda kriterierna finns i Fjällbacka och i ortens närhet. Att fortsätta utveckla orten kan stärka områdets värden utanför orten. En fortsatt byggnation av verksamheter och bostäder i samhället kan minska trycket på exploatering utanför orten. Dessa områden kan då fortsätta vara en tillgång för det rörliga friluftslivet. Fjällbacka kan vara den serviceort som beskrivs i punkt fyra. En förutsättning för turism som beskrivs i punkt tre kan t ex vara att det finns boendemöjligheter och tillgång på båtplatser. Detta finns större möjligheter att utveckla i en tätort än utanför.

Riksintresset för kulturmiljövård sammanfaller till största del med det område som finns med i kommunens kulturminnesvårdsprogram. Rekommendationerna i detta program skall följas och kommunen ställer sig positiv till framtagande av fler bevarandeplaner i centrala Fjällbacka. En ytterligare beskrivning av riksintresset för kulturmiljövård finns under kapitlet "Kultur".

Grundområden i havet inom djupintervallet 0-6 meter med undantag för exploaterade områden och områden med låg biologisk produktion är av riksintresse. Specialstudier kan behövas för att kunna värdera grundområdets status. Grundområdena i havet är mycket betydelsefull som produktionsområden för olika fisknäringdjur och

kommersiellt viktiga fiskarter som växer upp i dessa områden. Grundområdenas fauna och flora varierar beroende på vattenomsättning och salthalt.

Grundområdena är viktiga fiskeplatser för både yrkesfiske och fritidsfiske.

Grundområdenas biologiska funktion förstörs av utfyllnader och muddring. Även utsläpp av näringsämnen i grunda och vattenomsättningssvaga vikar kan försämra den naturliga produktionen.

Överväganden

Hänsyn ska tas till de unika värdena inom riksintresseområdena.

Med hänsyn till den värdefulla kulturmiljön i centrala Fjällbacka bör de föråldrade detaljplanerna ersättas med nya detaljplaner och i de fall det behövs med planer med inriktning på att skydda de kulturhistoriskt intressanta miljöerna i samhället.